

Ksiądz dr Franciszek Gołba urodził się 14 sierpnia 1862 roku w Bachowicach. Po ukończeniu wadowickiego gimnazjum ubiegał się o przyjęcie na wydział teologiczny UJ.

Za wzorową naukę przyznano mu stypendium im. Kazimierza Klimowskiego. W lipcu 1886 został wyświęconym na kapłana przez Kardynała Albina Dunajewskiego. Jako wikariusz pracował kolejno w: Szaflarach, Jordanowie, Frydrychowicach oraz 28 lat w Krakowie Św. Floriana. W Krakowie założył kurs na Zakrzówku dla ubogiej młodzieży wiejskiej i pełnił funkcje prefekta w gimnazjum Św. Jacka. Ks. Franciszek Gołba odbył studia w Jerozolimie, Berlinie, Fryburgu Szwajcarskim. Wykładał na Uniwersytecie Jagiellońskim języki biblijne, tłumaczył i opracowywał niektóre teksty ze Starego Testamentu. 1923 roku zrezygnował z docentury na uczelni i wrócił na stałe do Bachowic.

Podjmował działalność publicystyczną, oświatową, gospodarczą, społeczną, charytatywną, budowniczą, a przede wszystkim religijno - wychowawczą. Godne uwagi jest jego poświęcenie dla bachowiczian. Jeszcze jako krakowski wikary przyjeżdżał raz w tygodniu do rodzinnej wioski uczyć religii, a przy okazji krzewić kulturę i oświatę. Uwagi o wychowaniu, moralności, prace drukował w "Gościu Niedzielnym" i "Gościu Narodu". Był współwydawcą tygodnika "Prawda". Dla rodaków z Bachowic szczególnie cenna jest książka "Bachowice dawniej a dziś", wydawana w roku 1939. Działalność gospodarcza i społeczna to przede wszystkim wysiłki ks. Gołby wkładane w podnoszenie bytu materialnego rolników Bachowic. W 1887 roku założył wspólnie dr Stefczykiem spółkę hodowli drobiu, a w 1906 roku została otwarta w Bachowicach spółdzielnia oszczędnościowo - pożyczkowa tzw. kasa Stefczyka. Od 1908 roku funkcjonowała w Bachowicach pierwsza na ziemi wadowickiej i Podbeskidziu spółdzielnia mleczarska. W 1910 roku utworzył szkołę gospodarczą dla dziewcząt, które jako pierwsze w okręgu wadowickim w czasie swej 25 - letniej działalności wykształciła 500 wychowanek. Sam Ksiądz Prałat działał w kółku rolniczym w OSP. Zorganizował tę szkołę rzemieślniczą dla kształcenia młodzieży w zakresie krawiectwa, stolarstwa, szewstwa, ślusarstwa. Założył stowarzyszenie młodych: "Jutrzenka" i "Krakus". Propagował uprawę lnu, hodowle jedwabników, nowoczesne metody warzywnictwa i sadownictwa.

Dużo uwagi poświęcał ks. Gołba chorym, biednym i opuszczonym. Z myślą o nich zakupił dom z ogrodem przy kościele, by w nim urządzić schroniska. Zakradał także ochronki. Wybudował kościół z plebanią i dom parafialny. Ksiądz prałat Franciszek Gołba został pierwszym proboszczem przywróconej w 1929 roku parafii w Bachowicach. Zmarł 18 stycznia 1944 roku w opinii świętości.

mgr Sylwia Przejczowska